

Innst. S. nr. 54

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Dokument nr. 8:138 (2007–2008)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Erik Knudsen, Karin S. Woldseth, Jan Arild Ellingsen og Ketil Solvik-Olsen angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Forslagsstillerne tar til orde for at man må vurdere å utvide innholdet og bruken av politiattest for voksne som jobber med barn og mindreårige. En politiattest er ingen garanti, men det gir en ekstra trygghet og formaliserer en grunnleggende forutsetning for å skape størst mulig trygghet i barns og unges liv. En politiattest for barne- og ungdomsarbeidere generelt vil være et verktøy som virker preventivt og trygghetsskapende for de berørte.

Politiattest brukes allerede til en viss grad i mange sammenhenger, men uten å være omfattende nok.

Det er viktig å påpeke at det ikke er ønskelig med et generelt yrkesforbud for tidligere straffede, men å sørge for at personer som er straffedømt for alvorlige kriminelle handlinger, da særlig volds- og sedelighetsforbrytelser, ikke jobber tett med mindreårige, det være seg i offentlig eller privat sammenheng.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om å utvide bruken av politiattest til alle voksne som i sitt virke, frivillig eller lønnet, står i et tillits- og ansvarsforhold til mindreårige. Politiattes-

ten skal omfatte både volds- og sedelighetsforbrytelser."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Britt Hildeng, Synnøve Brenden Klemetrud og Tove Karoline Knutsen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, fra Høyre, Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, lederen May-Helen Molvær Grimstad, fra Senterpartiet, Magnhild Eia, og fra Venstre, Trine Skei Grande, viser til Representantforslag nr. 138 (2007–2008) angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige og til Justis- og politidepartementets svar av 17. oktober 2008 med vurdering av forslaget (vedlegg).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Venstre, viser til justisministerens svar om at et slikt forslag allerede i vår har vært på høring og at det våren 2009 vil bli fulgt opp i proposisjonen om ny lov om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten. Flertallet viser videre til at kravene om politiattester for personer som arbeider med barn og unge til nå har blitt innført særskilt på hvert område over tid. Flertallet mener det er fornuftig at virkeområde, formål og grenser for innhold nå blir samlet, men at hjemmelen for bruk fortsatt skal ligge i den enkelte spesiallov. Flertallet mener det er fornuftig at kravene nå blir sett i sammenheng og vurdert samlet.

Flertallet viser til at i spørsmålet om utstrakt bruk av politiattester bør en også vurdere ressursbruken opp mot andre behov i politiet.

Fordi Regjeringen er i gang med et arbeid på dette området, går et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, inn for at forslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt forslag om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen holder på med en slik sak og at den ventes å være ferdig våren 2009.

Disse medlemmer vil påpeke at det er svært viktig at dette kommer på plass raskt og at politiattesten bør gjelde både volds- og sedelighetssaker.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest, og senest innen februar 2009, fremme sak for Stortinget om å utvide bruken av politiattest til alle voksne som i sitt virke, frivillig eller lønnet, står i et tillits- eller ansvarsforhold til mindreårige. Politiattesten skal omfatte både volds- og sedelighetsforbrytelser."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er skeptiske til at det nå jobbes med et lovforslag som vil innføre krav om politiattest for alle som på et eller annet tidspunkt skal jobbe, betalt eller frivillig, med barn eller unge. Disse medlemmer vil minne om at en politiattest på ingen måte er en garanti for at det ikke begås overgrep. Det er også verdt å minne om at en politiattest har en begrenset gyldighetsperiode, og at det således ofte må hentes inn politiattester for denne gruppen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil understreke at alle har et ansvar for at mindreårige ikke blir utsatt for overgrep. Disse medlemmer er imidlertid usikre på hvilke garantier en politiattest vil gi og vil peke på at ingen av de overgrepssakene som har vært kjent i media, ville vært unngått ved å kreve politiattest. Disse medlemmer mener i stedet at det må fokuseres mer på å få medmennesker til å bry seg, til å være oppmerksom på signaler og til å våge å si ifra om merkelig atferd. Ved ansettelse av personer som skal jobbe med barn, må det foretas en helhetsvurdering av om vedkommende er egnet til å utøve ansvaret. Disse

medlemmer frykter at kravet om politiattest vil bli en sovepute med hensyn til dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er videre svært usikre på hvor grensen skal gå for dem en skal kreve politiattest for. Idretten, speiderbevegelsen, friluftsliv og menighetsarbeid baserer seg i stor grad på frivillighet og at barns foreldre stiller opp. Dersom myndighetene stiller krav om politiattest for slikt arbeid, frykter disse medlemmer at det på sikt vil virke hemmende og negativt for det frivillige arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser også til at et krav om politiattest for alle som jobber med barn og ungdom, vil påføre politiet et betydelig merarbeid. Dersom forslaget blir vedtatt, vil det føre til at det årlig hentes inn en enorm mengde politiattester. Disse medlemmer mener at en utstrakt bruk av politiattester er gal prioritering av politiets ressurser og frykter at en utstrakt bruk av politiattester vil føre til at det blir færre uniformerte politifolk ute i gatene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Dokument nr. 8:138 (2007–2008) – om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Erik Knudsen, Karin S. Woldseth, Jan Arild Ellingsen og Ketil Solvik-Olsen angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige – bifalles ikke."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen snarest, og senest innen februar 2009, fremme sak for Stortinget om å utvide bruken av politiattest til alle voksne som i sitt virke, frivillig eller lønnet, står i et tillits- eller ansvarsforhold til mindreårige. Politiattesten skal omfatte både volds- og sedelighetsforbrytelser.

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 2

Dokument nr. 8:138 (2007–2008) – om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Erik Knudsen, Karin S. Woldseth, Jan Arild Ellingsen og Ketil Solvik-Olsen angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige – bifalles ikke.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til representantforslaget og til sine merknader og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:138 (2007–2008) – om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Erik Knudsen, Karin S. Woldseth, Jan Arild Ellingsen og Ketil Solvik-Olsen angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige – vedlegges protokollen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 20. november 2008

May-Helen Molvær Grimstad

leder og ordfører

Vedlegg

Brev fra Justisdepartementet v/statsråden til familie- og kulturkomiteen, datert 17. oktober 2008

Dokument nr. 8:138 (2007-2008) - Forslag fra stortingsrepresentantene Knudsen, Woldseth, Ellingsen og Solvik-Olsen om krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige

Jeg viser til brev av 10. oktober 2008 fra Stortingets familie- og kulturkomité med vedlagte forslag fra stortingsrepresentantene Ulf Erik Knudsen, Karin S. Woldseth, Jan Arild Ellingsen og Ketil Solvik-Olsen angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige (Dokument nr. 8:138 (2007-2008)). Forslaget som ble rettet til Barne- og likestillingsdepartementet v/statsråd Anniken Huitfeldt er overført til Justisdepartementet som rette vedkommende.

Til dette kan jeg opplyse at et slikt forslag ble sendt på høring 12. februar 2008. Jeg vedlegger til orientering departementets høringsbrev med vedlagte høringsnotat. Høringsfristen utløp den 5. mai 2008 og vi har mottatt over 130 høringsuttalelser. Et stort flertall av høringsinstansene ga uttrykk for at de støtter forslaget.

Saken er nå under behandling i mitt departement og som det fremgår av vedlagte høringsnotat vil forslaget bli fulgt opp i proposisjonen om ny lov om politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger (politiregisterloven), som er en oppfølging av politiregisterutvalgets innstilling NOU 2003:21 Kriminalitetsbekjempelse og personvern. Vi tar sikte på å fremme proposisjonen våren 2009.